

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כְּתוּב לְאַחַר כֶּן, וְיַעֲקֹב נָתַן לַעֲשׂוֹ לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים. מַה זֶה עֲדָשִׁים? עֲגֻלְגָּלִים כְּגֻלְגָּלֹת, וְהַגְּלָגֶל סוֹבֵב בְּעוֹלָם, כְּלוּמַר שֶׁלֹּא נִשְׁכַּח מִדְּרָכּוֹ. כִּי הוּא כֶּן אָדָם, בְּאוֹתוֹ זְמַן, אִף עַל גַּב שֶׁכָּל אוֹתוֹ חֶסֶד וְכְבוֹד וּשְׁלֹמוֹת יִהְיוּ, דְּרָכּוֹ שֶׁל הָעוֹלָם לְאַכֵּל וְלִשְׁתּוֹת לֹא יִשְׁתַּכַּח.

מִשְׁנָה. שְׁנֵינוּ, אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם מְנַשְׁבוֹת, וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִתְעוֹרֵר רוּחַ אֶחָד לְקַיֵּם הַגּוֹף שִׁיְהִי כְּלוּל מֵאַרְבַּע רוּחוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (יִחְזָקָא לז) מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ. בְּאַרְבַּע לֹא כְּתוּב, אֲלֵא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם, שִׁיְהִי כְּלוּל מֵאַרְבַּעֹתָם.

וְכַמְדַּנּוּ, אוֹתוֹ הַרוּחַ הוּא רוּחַ הַמּוֹלִיד, הוּא הַרוּחַ הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ, וְאֵין בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לַיְמוֹת הַמְּשִׁיחַ אֲלֵא שְׁעִבּוּד מַלְכוּיּוֹת בְּלִבָּד, וְאֵין בֵּין עוֹלָם הַזֶּה לְתַחֲמֵית הַמַּתִּים אֲלֵא נְקִיּוֹת וְהִשְׁגַּת דִּיעָה. רַב נַחֲמָן אָמַר, וְאַרְיֵכוֹת יָמִים.

אָמַר רַב יוֹסֵף, וְכִי יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְתַחֲמֵית הַמַּתִּים אֵינָם אֶחָד? אָמַר לוֹ, לֹא, שְׁשֵׁנֵינוּ, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קוֹדֵם לְקַבּוּץ גְּלִיּוֹת, קַבּוּץ גְּלִיּוֹת קוֹדֵם לְתַחֲמֵית הַמַּתִּים, וְתַחֲמֵית הַמַּתִּים הָאֲחֵרוֹן שְׁבָכְלָם. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכָתוּב (תַּהֲלִים קמז) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם ה' נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס. הַרְפוּאָה לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמַחְבֵּשׁ לְעַצְבוֹתָם. זֶה הִיא תַחֲמֵית הַמַּתִּים שֶׁהִיא הַרְפוּאָה לְשִׁבּוּרֵי לֵב עַל

מַתִּיהֶם. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם תַּחֲלָה, וְאַחֲרָיו נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס, וְהַרְפוּאָה לְשִׁבּוּרֵי לֵב אֲחֵרוֹן עַל הַכֹּל. שְׁנֵינוּ, אַרְבַּעִים שָׁנָה קוֹדֵם הַקַּבּוּץ גְּלִיּוֹת לְתַחֲמֵית הַמַּתִּים, כְּמוֹ שְׁאַמְרָנוּ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבַּעִים שָׁנָה. אַרְבַּעִים הַלָּלוּ מַה מַּעֲשִׂיהֶם? אָמַר רַב פֶּהֲנָא אָמַר רַבִּי בְרוּקָא, מְקַבּוּץ גְּלִיּוֹת עַד

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כְּתוּב לְאַחַר כֶּן, (בְּרֵאשִׁית כה) וְיַעֲקֹב נָתַן לַעֲשׂוֹ לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים. מַהוּ עֲדָשִׁים, סְגֻלְגָּלִין כְּגֻלְגָּלֹתָא, וְגֻלְגָּלָא סְבִיב בְּעֻלְמָא. כְּלוּמַר, דְּלֹא אֲתַנְשִׁי מֵאַרְחִיָּה. כִּי הוּא בַר נֶשׁ, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אִף עַל גַּב דְּכָל הָהוּא טִיבוּ וַיִּקַּר וּשְׁלִימוֹתָא לִיהוּי, אַרְחִיָּה דְעֻלְמָא לְמִיכַל וּלְמִשְׁתֵּי לֹא יִתְנַשִּׁי.

מִתְנִיתִין, תַּנּוּן אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם מְנַשְׁבֵּן, וְעֵתִיד קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְהִתְעוֹרֵר רוּחַ אֶחָד לְקַיֵּים הַגּוֹף, שִׁיְהִי כְּלוּל מֵאַרְבַּע רוּחוֹת. הַדָּא הוּא דְכְּתוּב (יִחְזָקָא לז) מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הַרוּחַ. בְּאַרְבַּע לֹא כְּתוּב אֲלֵא מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם, שִׁיְהִי כְּלוּל מֵאַרְבַּעֹתָם.

וְתַאֲנָא, אוֹתוֹ הַרוּחַ הוּא רוּחַ הַמּוֹלִיד, הוּא הַרוּחַ הָאוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ. וְאֵין בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לַיְמוֹת הַמְּשִׁיחַ, אֲלֵא שְׁעִבּוּד מַלְכוּיּוֹת בְּלִבָּד. וְאֵין בֵּין עוֹלָם הַזֶּה, לְתַחֲמֵית הַמַּתִּים אֲלֵא נְקִיּוֹת וְהִשְׁגַּת יְדִיעָה. רַב נַחֲמָן אָמַר וְאַרְיֵכוֹת יָמִים.

אָמַר רַב יוֹסֵף וְכִי יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְתַחֲמֵית הַמַּתִּים לֹאוּ חַד הוּא. אָמַר לֵיהּ, לֹא. דְתַנּוּן, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קוֹדֵם לְקַבּוּץ גְּלִיּוֹת, קַבּוּץ גְּלִיּוֹת, קוֹדֵם לְתַחֲמֵית הַמַּתִּים, וְתַחֲמֵית הַמַּתִּים הוּא אֲחֵרוֹן שְׁבָכְלָם. מְנָא לָן, דְכְּתוּב (תַּהֲלִים קמז) בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם ה' נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס הַרְפוּאָה לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמַחְבֵּשׁ לְעַצְבוֹתָם. זֶה הִיא תַחֲמֵית הַמַּתִּים, שֶׁהִיא הַרְפוּאָה לְשִׁבּוּרֵי לֵב עַל מַתִּיהֶם. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם תַּחֲלָה, וְאַחֲרָיו נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס, וְהַרְפוּאָה לְשִׁבּוּרֵי לֵב אֲחֵרוֹן עַל הַכֹּל.

תַּנּוּן, אַרְבַּעִים שָׁנָה קוֹדֵם הַקַּבּוּץ גְּלִיּוֹת לְתַחֲמֵית הַמַּתִּים, כְּדֹאמְרִינוּ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבַּעִים שָׁנָה. הֵיא אַרְבַּעִים שָׁנָה, מְאִי עֲבִידְתֵּיהּ. אָמַר רַב פֶּהֲנָא אָמַר רַבִּי

מַתִּיהֶם. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם תַּחֲלָה, וְאַחֲרָיו נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס, וְהַרְפוּאָה לְשִׁבּוּרֵי לֵב אֲחֵרוֹן עַל הַכֹּל. שְׁנֵינוּ, אַרְבַּעִים שָׁנָה קוֹדֵם הַקַּבּוּץ גְּלִיּוֹת לְתַחֲמֵית הַמַּתִּים, כְּמוֹ שְׁאַמְרָנוּ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן אַרְבַּעִים שָׁנָה. אַרְבַּעִים הַלָּלוּ מַה מַּעֲשִׂיהֶם? אָמַר רַב פֶּהֲנָא אָמַר רַבִּי בְרוּקָא, מְקַבּוּץ גְּלִיּוֹת עַד